

# Barbering

**Har din råtta en eller flera kala fläckar? Då kan barbering vara orsaken.**



Barbering är en vanligt förekommande beskrivning av ett beteende hos råttor då de i olika stor grad putsar, drar eller biter bort sin egen eller andra råttors päls. Ser man kala fläckar runt exempelvis framben och bakben så brukar det vanligen vara just den råttan som barberar sig själv, men om det kala sitter på svårtillkomliga ställen som exempelvis bak i nacken, så är det mest troligt en annan råtta som har barberat sin/sina burkompisar.

Det finns inget som heter ”barberingsgen”. Det vill säga, man kan inte titta bakåt i en stamtavla och hitta någon som har nedärvts och som skapar barbering hos råttan. Det som däremot har nedärvts är ett stereotypiskt beteende. Dock kan en råtta med detta stereotypa beteende i sin tur få en helt normal avkomma och vice versa. Avkomman kan vidare själv också få avkommor som är normala, men som helt plötsligt kan börja barbera sig i en annan miljö. Andra stereotypa beteenden är exempelvis gallertuggande eller ett överdrivet oralt beteende genom att tugga sönder inredning i buren etc.

Alla stereotypa beteenden (inklusive barbering) är uttryck för att råttan mår dåligt och inte passar in i sin miljö. Vanligtvis handlar det om en understimulerad aktiv råtta, eller en råtta med låg stresströskel. Värt att tänka på är att en råtta som barberar sig ofta också uppvisar andra symptom på att inte vara stresstålig, som exempelvis kan yttra sig vid introducering av en ny flockmedlem eller vid omplacering (miljöombyte).

Den största orsaken till barbering har med miljön att göra. Råttan kanske bor för litet, är trött på inredningen i buren, maten eller något annat som hör till dess vardag. En aktiv råtta behöver mycket stimulering och en lätt stressad råtta behöver trygghet – brist på detta kan skapa ett stereotypiskt beteende i form av just barbering. Ett stereotypiskt beteende kan även resultera i att råttan tuggar maniskt på burgallret, eller tuggar sönder inredningen i buren. Även råttor med låg stresströskel riskerar att börja barbera, nästan i stil med hur vissa nervösa människor tuggar på naglarna.

Även om orsaken till barberingsbeteendet åtgärdas, så är det inte säkert att råttan kommer att sluta barbera. Beteendet kan övergå till en ful ovana, och det tar tid att lyckas bryta detta mönster.

**Några saker man kan testa för att bryta ett stereotypiskt beteende är:**

- Miljöombyte
- Större bur
- Ny rolig inredning/variera möbleringen av inredningen
- Mer aktivering utanför buren, exempelvis agility
- Byte av foder
- Låta råttan/råttorna arbeta lite för mat/godsaker genom att ge dem hela nötter eller ägg med skal, gömma mat i

en gammal äggkartong eller i en toarulle med tilltäppta ändor.

*Författare/Källor: Victoria Widerkrantz*

*Fotograf: Johanna Bedoire*